

POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. Oddziału w O.
przeciwko A. W., L. R. i (...) Biuru „G.(...)” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w
S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 marca 2008 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej

od postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 20 listopada 2006 r., sygn. akt I ACz (...),

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w G. postanowieniem z dnia 26 czerwca 2006 r. umorzył postępowanie w sprawie na podstawie art. 479¹¹ k.p.c. Stwierdził, że w ciągu roku od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu tego postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c., tj. od dnia 21 czerwca 2005 r., nie został zgłoszony wniosek o jego podjęcie.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 20 listopada 2006 r. oddalił zażalenie strony powodowej na to postanowienie. Stanął na stanowisku, że podniesiony w zażaleniu zarzut dotyczący zawieszenia postępowania nie ma znaczenia dla kwestii umorzenia postępowania. Zarzut ten, aby mógł odnieść skutek winien być wniesiony w terminie przewidzianym w art. 394 § 2 k.p.c. na postanowienie o zawieszeniu

postępowania. Tymczasem postanowienie to nie było zaskarżone, co w związku z upływem czasu przewidzianego w art. 479¹¹ k.p.c. doprowadziło do prawidłowego umorzenia postępowania.

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Apelacyjnego strona powodowa zarzuciła naruszenie art. 180 § 1, 365 § 1, 479⁹ i 479¹¹ k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istota skargi kasacyjnej sprowadza się do twierdzenia, że sąd przed umorzeniem postępowania miał obowiązek sprawdzenia prawidłowości postanowienia o zawieszeniu postępowania, a w razie stwierdzenia, że nie zachodziła wskazana w tym postanowieniu przyczyna zawieszenia, winien odstąpić od umorzenia.

Rację ma skarżący o tyle, o ile twierdzi, że orzecznictwo przyjmowało, iż o umorzeniu postępowania decydują właściwe podstawy zawieszenia, a nie te, które zostały wskazane w postanowieniu o zawieszeniu (tak w orz. SN z 7 października 1955 r., IV CZ 185/55, PiP 1957, nr 3, poz. 649), z 3 marca 1977 r., I CZ 20/77, OSNCP 1977, nr 12, poz. 238, z 14 września 1977 r., III CRN 194/74, OSP 1978, nr 4, poz. 80, z 15 kwietnia 1983 r., IV PRN 4/83, OSNCP 1983, nr 10, poz. 167, z 25 lutego 1985 r., III CZP 86/84, OSNC 1985, nr 11, poz. 168, z 20 marca 2002 r., V CKN 947/00, M.P. 2002, nr 20, poz. 948). Obecnie jednak przyjmuje się, iż postępowanie zawieszono na zgodny wniosek stron i z przyczyn wskazanych w art. 177 § pkt. 5 i 6 k.p.c. sąd umarza nie badając, czy podstawy zawieszenia były trafne (tak w orz. SN z 17 grudnia 1998 r., II CKN 713/98, OSP 1999, nr 10, poz. 176, z 18 czerwca 2004 r., II CK 383/03, IC 2005, nr 1, s. 49).

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym skargę kasacyjną przychylił się do stanowiska wyrażonego w wymienionych orzeczeniach z 17 grudnia 1998 r. i 18 czerwca 2004 r. U podłoża tego stanowiska legły zasadnicze zmiany w koncepcji roli sądu w postępowaniu cywilnym wprowadzone ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie kodeksu postępowania cywilnego... (-) (Dz. U. Nr 43, poz. 189 ze zm.). Ustawa ta zerwała z regułą odpowiedzialności sądu orzekającego za wynik postępowania i ograniczyła znaczenie obowiązku podejmowania przez sąd działań z urzędu, utrwaliła natomiast zasadę dyspozycyjności stron i kontradyktoryjność procesu odwracając niejako dotychczasową „filozofię” procesu cywilnego. Obecnie, dysponentem postępowania cywilnego zasadniczo jest wyłącznie strona. Na niej spoczywa obowiązek aktywności procesowej i jej ryzykiem jest niepodjęcie czynności procesowych mogących ją uchronić od niekorzystnych skutków (por. wyrok SN z dnia 25 marca 1998

r., II CKN 656/97 – OSNC 1998, nr 12, poz. 208). W obecnym stanie prawnym nie znajduje usprawiedliwienia pogląd o konieczności poszukiwania przez sąd podstawy zawieszenia innej od wskazanej w postanowieniu o zawieszeniu, jeżeli strony nie zaskarżyły prawidłowości tej podstawy. Prawomocne postanowienie sądu o zawieszeniu postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c., jak w sprawie, ma wiążący charakter co do przyczyny zawieszenia przy rozważaniu art. 479¹¹ k.p.c. Bezprzedmiotowe jest obecnie odróżnianie przyczyny zawieszenia postępowania wskazanej w postanowieniu o zawieszeniu od przyczyny zawieszenia rzeczywiście istniejącej. Oznacza to, że rozważając kwestię umorzenia postępowania zawieszono na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. sąd nie bada, czy przewidziana w tym przepisie przyczyna zawieszenia rzeczywiście istniała. Pogląd Sądu Apelacyjnego w tej kwestii należało zatem uznać za trafny, natomiast pogląd skarżącego – za bezzasadny.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w postanowieniu.